

10—21/4/1976.

* --- 478

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****4/1976. számú
UTASÍTÁSA****A MINISZTER MEGSZÜNT
AZ 1995. évi LXXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

a Belügyminisztérium hivatásos állományába ideiglenes jelleggel
(próbaidős szolgálatba) kinevezettek képzéséről és a belügyi
alapismereti vizsga bevezetéséről

Budapest, 1976. évi február hó 12-én.

A fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyát szabályozó 1971. évi 10. számú törvényerejű rendelet végrehajtása, továbbá az 1975. április 1-én hatályba lépett Személyzeti Munka Rendjében foglalt rendelkezések alkalmazása megköveteli a próbaidős személyi állomány kiképzési rendszerének továbbfejlesztését és a belügyi alapismereti vizsga bevezetését.

Ennek érdekében kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A Belügyminisztérium hivatásos állományába ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) tiszthelyettesi, zászlósi és tiszti beosztásba kinevezettek (a továbbiakban: próbaidősök) a próbaidő tartama alatt az előírt tananyagból vizsgát kötelesek tenni.
2. A próbaidősök iskolán kívüli szervezett oktatását és vizsgáztatását az országos parancsnokságok, csoportfőnökségek, önálló osztályok, rendőr-főkapitányságok (a továbbiakban: szakmai szervek) végezzék. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakmai szerv vezetője (parancsnoka) nevezze ki.
3. A BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred állományába, továbbá a rendőr-főkapitányságok közrendvédelmi és közlekedésrendészeti állományába tiszthelyettesi beosztásba kinevezett próbaidősök egyhónapos alapképző tanfolyamon való kiképzését a BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred, illetve a rendőr-főkapitányságok saját hatáskörükben végezzék.
A BM I. Főcsoportfőnökség biztosítsa az egyhónapos alapképző tanfolyamok működtetéséhez szükséges anyagi, technikai és pénzügyi feltételeket.

4. A hathónapos állambiztonsági próbaidős tanfolyamok szervezését, a kiképzést és a vizsgáztatást továbbra is a BM III. Főcsoportfőnökség végezze.
5. A próbaidős beosztottakat közbiztonsági szolgálat önálló (egyedüli) ellátására a parancsnokok ne vezényeljék.
6. Az utasításom mellékletében felsorolt tiszthelyettesi, zászlósi és tiszti beosztásban — akár a próbaidős szolgálat eltelte és az előírt vizsga után, akár a próbaidős szolgálat és a vizsga nélkül — véglegesítettek részére BM iskola elvégzése nem kötelező, helyette belügyi alapismereti vizsgát kötelesek tenni.

A belügyi alapismereti vizsgára való felkészülést a véglegesítéskor kell megkezdeni és az ettől számított másfél év alatt kell vizsgázni.

7. A belügyi alapismereti vizsgára kötelezettek vizsgáztatását a Belügyminisztérium megfelelő szintű tanintézetei végezzék.
8. Az utasításomban meghatározott feladatok végrehajtására a BM IV. főcsoportfőnök adjon ki végrehajtási intézkedést, melyben határozza meg a próbaidős, továbbá a belügyi alapismereti vizsga letételére kötelezett állomány képzéséért felelős szakmai szervek feladatait.
9. Utasításomat az állami tűzoltóság területi szerveinek állományára is értelemszerűen alkalmazni kell. Végrehajtásáról a BM Tűzoltóság országos parancsnoka hatáskörében gondoskodik.
10. Ez az utasításom 1976. szeptember 1-én lép hatályba.
Ezzel egyidejűleg
  - a 0034/1965. számú parancsom és végrehajtási utasítása hatályát veszti;
  - a munkaköri nómenklatúra képesítési követelményei az utasítás mellékletében foglaltaknak megfelelően módosulnak.
11. Az utasításomban foglaltakat a Belügyminisztérium hivatásos állományával ismertetni kell.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 490 példányban.

Kapják: államtitkár,
miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
önálló és beosztott osztályvezetők,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,
hőr. ker. ill. ezredparancsnokok.

10—27/1/1976.

A 7. példát HK 478
Belügyi a 6/79. mell. ut
HK: 18/1980. máj. 10.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK

1/1976. számú INTÉZKEDÉSE

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

a Belügyminisztérium hivatásos állományába ideiglenes jelleggel
(próbaidős szolgálatba) kinevezettek képzésére
és a belügyi alapismereti vizsga bevezetésére vonatkozó
belügyminiszteri utasítás végrehajtására

Budapest, 1976. évi február hó 12-én.

A Magyar Népköztársaság belügyminisztere a 4/1976. számú utasításával elrendelte a Belügyminisztérium hivatásos állományába újonnan felvételre kerülők szakmai kiképzési rendjének továbbfejlesztését.

Az utasítás 8. pontjában meghatározott felhatalmazás alapján kiadom az alábbi

i n t é z k e d é s t :

I.

A próbaidősök képzése

1. Az ideiglenes jelleggel (próbaidős szolgálatba) kinevezettek (próbaidősök) kiképzésének célja, hogy elsajátítsák a belügyi szolgálat ellátásához szükséges általános politikai, szolgálati ismereteket, gyakorlati tapasztalatokat és az elsődleges rendőri intézkedések módját, ismerjék meg szolgálati helyüket, a belügyi hivatással járó magatartási szabályokat, a legfontosabb szolgálati kötelességeiket és jogaikat.

Az előjárók gondoskodjanak a próbaidősök szolgálati helyének megismertetéséről és a belügyi hivatás megszerettetéséről.

2. A próbaidős kiképzés időtartama a szervezett oktatás, illetve egyéni tanulás keretében — a Személyzeti Munka Rendje I. Fejezet 15. pontja szerint — a tiszthelyettesi és a zászlósi beosztásokba történő kinevezés esetén hat hónap, a tisztii beosztásokba történő kinevezés esetén egy év.

Az országos parancsnokságok, csoportfőnökségek, önálló osztályok, rendőr-főkapitányságok (a továbbiakban: szakmai

szervek) az eredményes próbaidős vizsgálóhoz hathónapos próba-időnél 100, egyéves próbaidőnél 160 óra tanulási időt biztosítanak, általában heti 4—5 órás bontásban vagy összevontan.

3. Az egyetemet, főiskolát végzettek önálló tanulás formájában kötelesek felkészülni a vizsgára a 2. pontban rögzített munkaidő-kedvezményrel.
4. A szakmai szervek a próbaidős személyi állományt mentesítik a szervezett továbbképzés alól, azonban kötelezzék a lógaykorlatokon és az RBV kiképzésen való részvételre.
5. A próbaidős beosztottat legkésőbb a próbaidő eltelte előtt egy hónappal vizsgára kell bocsátani. Sikertelen vizsga esetén a véglegesítésre jogosult parancsnok a Személyzeti Munka Rendje 39. pontjában foglaltak szerint engedélyezheti a próbaidős pótvizsgára bocsátását.
6. A vizsga alól mentesíteni kell a Személyzeti Munka Rendje I. Fejezet 19. pontjában foglaltak alapján kinevezetteket.
7. A BM III/2. és a BM III/5. Osztály által szervezett hathónapos állambiztonsági próbaidős tanfolyamokat — amelyek meghaladják a próbaidős képzési szintet — el kell ismerni alapfokú szakmai képzésnek.
8. A BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred állományába, továbbá a rendőr-főkapitányságok közrendvédelmi és közlekedésrendészeti állományába (tiszthelyettesi beosztásba) ideiglenes jelleggel kinevezett próbaidős rendőrök egyhónapos alapképző tanfolyamain folyó kiképzés során figyelembe kell venni a Személyzeti Munka Rendje I. Fejezet 23. pontjában foglalt rendelkezéseket.

A tanfolyam hallgatói az elméleti képzés során — véglegesített járőrvezető — mellett gyakorlójárőr-szolgálatot is teljesítenek, amelynek időtartama lehetőleg ne haladja meg a heti 12 órát.

A próbaidős rendőrök egyhónapos alapképző tanfolyamait — ahol a létszámviszonyok indokolják — több rendőr-főkapitányság állományának összevonásával kell megszervezni. Ebben az esetben a rendőr-főkapitányságok közötti szervezési feladatokat a BM IV/I. Csoportfőnökség koordinálja.

9. A vizsgára kötelezettek képzéséhez, felkészítéséhez, továbbá az egyhónapos alapképző tanfolyamok egységes és eredményes működéséhez a BM IV/I. csoportfőnök — az érintett szakmai szervek közreműködésével és egyetértésével — 1976. szeptember 1-ig adjon ki tematikát és biztosítsa a szükséges tananyagot.

II.

A belügyi alapismereti vizsga

10. A belügyi alapismereti vizsga célja, hogy a Belügyminisztérium és szervei hivatásos állományában véglegesített, de BM-iskola elvégzésére nem kötelezett tiszthelyettesi, zászlósi és

tiszti beosztásba kerülők sajátítsák el a szolgálat ellátásához szükséges politikai, szolgálati és szakmai alapismereteket, gyakorlati tapasztalatokat; az alapvető rendőri intézkedéseket és annak módját. Ismerjék meg a belügyi hivatással járó magatartási szabályokat, szolgálati kötelességeiket és jogaikat. Szerezzenek megfelelő alapot a szervezett szakmai továbbképzéshez és önképzéshez.

11. A belügyi alapismereti vizsgára való felkészülés időtartama a tiszthelyettesi, a zászlósi és a tiszti beosztásokban egységesen másfél év.

Az eredményes vizsga érdekében a felkészülésre 192 órát kell biztosítani, mely időkeret összevontan, illetve bontásban is felhasználható.

A belügyi alapismereti vizsgára főként önálló tanulás és szervezett oktatás (összevonás) formájában kell felkészülni.

12. A vizsgáztatást a BM IV/I. Csoportfőnökség szervezze.

A szakmai szervek minden év december hó 31-ig tájékoztassák a BM IV/I. Csoportfőnökséget a következő évben vizsgára kötelezettekről. A tájékoztatás tartalmazza: a vizsgára kötelezettek nevét, rendfokozatát, beosztását, beosztási helyét és a véglegesítés idejét.

13. A belügyi alapismereti vizsgára kötelezettek vizsgáztatását tiszthelyettesi beosztásúak részére a rendőrképző iskolákon, zászlósi beosztásúak részére a BM Kun Béla Rendőr-tiszthelyettesképző Iskolán és a tiszti beosztásúak részére a Rendőrtiszti Főiskolán kell megszervezni.

14. Sikertelen vizsga esetén pótvizsgát a szakmai szerv vezetőjének javaslata alapján a vizsgáztatást végző tanintézet parancsnoka engedélyezhet. A belügyi alapismereti vizsga letételét a vizsgázó személy személyi anyagában kell rögzíteni, illetve nyilvántartani.

15. A belügyi alapismereti vizsgára kötelezettek — a felkészülés másfél éves időszakában — mentesüljenek a szervezett továbbképzés alól, azonban kötelesek részt venni a lögyakorlatokon és az RBV-kiképzésen.

16. A belügyi alapismereti vizsga tematikáit — az érintett szakmai szervek közreműködésével és egyetértésével — a BM IV/I. csoportfőnök állítsa össze és 1976. szeptember 1-ig adja ki. Az oktatáshoz szükséges tananyagot a BM IV/I. csoportfőnök biztosítsa.

17. A tematikák a próbaidős vizsgára kötelezettek tematikáira épüljenek, tartalmuk azonban mennyiségileg több és magasabb szintű legyen. Tartalmazzák a belügyi hivatással járó feladatok ellátásához szükséges, a belügyi munkát meghatározó jogszabályokban, utasításokban és szabályzatokban foglalt ismereteket.

A felkészülésre meghatározott összóraszám mintegy 15⁰/₀-ával az érintett szakmai szerv parancsnoka rendelkezzen. Gondoskodjon arról, hogy a belügyi alapismereti vizsgára kötelezettek elsajátítsák az adott munkakör betöltéséhez szükséges sajátos szakmai ismereteket.

18. A BM IV/I. Csoportfőnökség a próbaidősök, továbbá a belügyi alapismereti vizsga letételére kötelezettek részére kiadott tematikákat szükség szerint vizsgálja felül, és a változtatásokat folyamatosan adja ki a szakmai szerveknek, illetve a tematikai változásokról azokat értesítse.
19. A BM IV/I. Csoportfőnökség a próbaidősképzést és a belügyi alapismereti vizsgák végrehajtását rendszeresen ellenőrizze, és ennek tapasztalatairól az évi összefoglaló jelentésben számoljon be.
20. Ez az intézkedésem 1976. szeptember 1-én lép hatályba, egyidejűleg a 002/1966. számú főcsoportfőnöki utasítás hatályát veszti.

KÖNYI GYULA s. k.,
r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

A BELÜGYI ALAPISMERETI VIZSGÁRA KÖTELEZETTEK KÖRE

Miniszteri közvetlen szervek

A szerv megnevezése	H i v a t á s o s		
	tiszt	zászlós	tiszthelyettes
BM Országos Futárszolgálat		segédelőadó (anyagrendező) részlegvezető (futár- irányító) futár (gkv.)	
BM Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya			titkos ügykezelő (nyilvántartó)
Allamtitkárhoz tartozó szervek			
BM Információfeldolgozó Csoportfőnökség	A Gépi Adatfeldolgozó Osztályon szolgálatot teljesítők. (A vezetői állomány kivételével.)		
BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség		segédelőadó (adm. géptáviró)	
BM Nyilvántartó Központ		segédelőadó (kódoló)	nyilvántartó
		segédelőadó (végpontkezelő=adat- tároló és továbbítógép kezelő)	
		segédelőadó kézíratszerk.)	
BM Határőrség Országos Parancsnokság	főorvos (Eü. Osztá.) állatorvos (Anyagi oszt.) mérnök (építész) vezető orvos (1—11 ker. Ezred) orvos (1—6. ker., 11. ker. és ki- képző egységeknél) menetvezető (zenekar, Ezred)	rejtjelző (Híradó oszt.) menetvezető (2. ker.)	titkárnő (Orsz. pk. mellett) zenész (zenekar. Ezred)

1. Osztály:
operatív gkv.

titkárnő
(Titkárság)

2. Osztály:
csoportvezető
orvos
vegyésztechnikus

4. Osztály:
osztályvezető mérnök
technikai alosztályvezető
mérnök

hajóegység-pk.
garázmesterek
repülőgépparkos
gkv.

gépüzemvezető
gépkocsiindító
garázsügyeletes
kishajó-vezető
gépkocsivezető
raktáros

műszaki ellenőrző
alosztályvezető mérnök
hajózó alosztályvezető
fedélzeti ellátást biztosító
és kormányvárókat üzemeltető
alosztályvezető mérnök
repülőgép-par.,
másodpilóta
hajózószerelő, hajózórádiós,
hajózónavigátor,
műszaki ellenőr
sárkányhajtóműszerelő
elektroműszerész
rádiólokátor műszerész
programozó csoportvezető
dokumentátor ea.
anyagdiszpécser
anyaggazdálkodó ea.

Híradó alosztály:

csoportvezető mérnök
híradó mérnök
főtechnikus

híradótechnikus
rádiótávírász
híradó rejtjelző

rádió- és távbeszélő
műszerész

BM I. Főcsoportfőnökséghez tartozó szervek

A szerv megnevezése	H i v a t á s o s		
	tiszt	zászlós	tiszthelyettes
BM Egészségügyi Osztály és a hozzá tartozó eü. intézet			teljes személyi állománya (orvos)
BM Üdültetési és Gyermekeveltetési Osztály	mérnök (építész) előadó (pü.)		
BM Központi Ellátó Parancsnokság	főelőadó ép. kez. u. I. garázspk. I. előadó raktárvez. I.	ép. kez. u. II. garázspk. II. raktárvez. II.	
BM I/I. Csoportfőnökség	osztályvezető alosztályvezető kiemelt főea. főelőadó titkárság vez.	előadó	előadó
BM I/II. Csoportfőnökség	Ruházati és Általános Gazdálkodási Osztály: főállatorvos		
(A képesítési követelményekben rögzített állami iskolai végzettséggel nem rendelkező előadók, főelőadók stb. ré- szére BM, HM, illetve állami szakiskola elvégzésére kö- telezést tartunk szükségesnek.)	Építési és Elhelyezési Osztály: főmérnök (beruházó)		
	— Tervalosztály: alosztályvezető főelőadó előadó		
	— Előkészítő alo.: alosztályvezető mérnök		

I/III. Csoportfőnökség

- **Műszaki alo.:**
 alosztályvezető (mérnök)
 mérnök
 (előadó)

Gépjármű Osztály:

- **Szolgálatszervezési alo.:**
 előadó
- **Műszaki-technikai alo.:**
 mérnök
 (előadó)

Beszerzési Osztály:

- **Gépjármű beszerzési alo.:**
 főelőadó
 előadó
- **Ruházati és ált. anyag-
 beszerzési alo.:**
 főelőadó
 előadó
- **Terv és pénzügyi alo.:**
 főelőadó
- **Adatnyilvántartó és fel-
 dolgozó alo.:**
 kiemelt főea.

Közp. anyagszertár:

raktárvezető
 garázsmeister

**Központi Fegyverzeti,
 Vegyvédelmi és Műszaki
 Szentár:**
 főelőadó

művezető
 laborvezető
 raktárvezető
 raktárkezelő
 részlegvezető

**Központi Vízijármű
 Szentár:**
 műhelyparancsnok

művezető
 raktárvezető
 hajóvezető

teljes személyi állománya

(miután a Csoportfőnökség műszaki fejlesztési feladatainak el-
 látása kutatómérnöki, mérnöki és egyéb különleges szakképesítést
 igényel).

BM II. Főcsoportfőnökséghez tartozó szervek

A szerv megnevezése	H i v a t á s o s		
	tiszt	zászlós	tiszthelyettes
BM II/I. Csoportfőnökség II/I—4. Osztály	állatorvos alosztályvezető (orvosi, fizikai kémiai, anyagi) csoportvezető (fotó, fizikai- kémiai, analitikai szakértő) tudományos főmunkatárs (orvos, fizikus, kémikus, analitikus szakértő) főszakértő és szakértő a fenti szakterületen előadó (fotó) anyagi előadó		
BM II/II. Csoportfőnökség II/II—2. Osztály	mérnök (közl.)		
BM Forradalmi Készletlét Rendőri Ezred	orvos fogorvos híradó mérnök építésztechnikus	felcser	híradó technikus híradó műszerész főszakács szakács műszerész beszerző (élm.) raktárvezető (élm.) beszerző gk. vez. raktárvezető szerelő műmester (E. kisegítő jav. szolg.) indító egészségügyi tts.
BM Légirendészeti Parancsnokság	repülőgépvezető repülőgép műszakivezető főtechnikus		
BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság	karmester karmesterhelyettes	szólamvezető zenész	titkárnő zenész

BM III. Főcsoportfőnökséghez tartozó szervek

A szerv megnevezése	H i v a t á s o s		
	tiszt	zászlós	tiszthelyettes
BM III/II. Csoportfőnökség		híradós segédelőadó (adatkezelő) anyagi előadó (pü.)	segédoperatív (TÜK nyilvántartó)
BM III/V. Csoportfőnökség	osztályvezető (vegyi, nyomda techn. mérnök) alosztályvezető (mérnök) alosztályvezető (gazdasági) csoportvezető (mérnök) csoportvezető (írasszakértő) kiemelt főelőadó (mérnök) főelőadó (NKO) főelőadó (nyelvész, pszichológus) főelőadó (írasszakértő) főelőadó (gazd. pü.) mérnök főtechnikus	technikus	laboráns berakónő raktáros
BM III/1. Osztály			futár
BM III/2. Osztály	Technikai terület: csoportvezető (mérnök) fejlesztő mérnök technikus Gépjármű terület: csoportvezető (gépjármű mérn.) műhelyparancsnok garázsparancsnok Gazdasági terület: csoportvezető (anyagi) szakelőadó (anyagi) Titkárság	rádióközpont kezelő	garázmester
BM III/4. Osztály	előadó (fordító)	segédelőadó (fordító)	futár
BM III/5. Osztály	mérnök (híradási) főtechnikus	technikus	

BM IV. Főcsoportfőnökséghez tartozó szervek

A szerv megnevezése	H i v a t á s o s		
	tiszt	zászlós	tiszthelyettes
BM IV. Főcsoportfőnökség Titkárság	anyagi-pénzügyi előadó		
BM IV/I. Csoportfőnökség	BM Központi Klub: kulturális és közművelődési osztályvezető anyagi-pénzügyi osztályvezető fotószolgálatvezető Magyar Rendőr: fotószolgálatvezető Belügyi Szemle: dokumentátor Filmstudio: kiemelt főelőadó főelőadó előadó	ügyeletvezető	ügyeletes
BM IV/II. Csoportfőnökség	BM IV/II—3 Osztály	segédelőadó (statisztikus)	
Rendőrtiszti Főiskola	körzeti orvos anyagi-technikai- műszaki oszt. vez. csoportvezető tanulmányi előadó	térképész	operatív nyt.

A Belügyminisztérium központi állományában szolgálatot teljesítő minden hivatásos állományú végpontkezelő, titkárnő és gépkocsivezető

Rendőrfőkapitányságok

vezető orvos
pénzügyi oszt. vez.
pénzügyi előadó
műszaki és építési
előadó
testnevelési és
kulturális előadó
gépjármű alo. vez.
híradó alo. vez.
anyagi alo. vez.
anyagi főelőadó
könyvelő
vizsgáztató és
nyilvántartó előadó
III/5. csoport ea.
III/3. csoport ea.
elhelyezési ea.
ruházati ea.
lakásügyi ea.
fegyverügyi ea.
RBV előadó
gépjármű ea.
klubparancsnok
berendezési ea.

értékelő

hírforgalmi beosztott

nyilvántartó ea.

bűnügyi nyilvántartó

futárcsoportvezető

gépjármű alo.

beosztott

III/5. csoport ea.

III/3. csoport ea.

ÁB op. nyt.

titkárnő

futár

segédelőadó

gépkocsivezető

garázmester

hírforgalmi

bűnügyi segédtech.